Hazırlayanlar: Gülder DEMİR - Nart BOZKURT

64. Genel Kurul'a Doğru:

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Yıl 2001 Türkiye'nin ekonomik ve ticari yaşamının dönüm noktalarında tarihi biz zaman yaşanmakta. Türkiye ekonomisi krizde ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Türkiye'nin son dört yılda uçurumun eşiğinden döndüğünü belirtirken "Zaman, birlik zamanıdır, birlikte hizmet zamanıdır" diyor. Yıl 2001 TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Biz kimsenin arka bahçesi olmayız. Bizim takip edeceğimiz tek siyaset, ekonominin büyümesi ve Türkiye'nin kalkınması siyasetidir" diyor. Yıl 2001, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Hedefimiz gelişmiş ülkeler arasında ilk onda olmak" diyor.

Yıl 2009, Türkiye dışarıdan gelen bir kriz dalgasıyla karşı karşıya. Küresel krize karşı alınması gereken tedbirlerin bir an önce alınmasını sık sık yenileyen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ziyaret ettiği her oda ve borsada, Türkiye'nin küresel krizden nasıl etkileneceği, alınması gereken tedbirleri tek tek anlatıyor. Katıldığı her toplantıda, medya ve basın kuruluşları ile yaptığı her görüş-

mede altını çizerek değindiği konu "ekonomiye odaklanmalıyız" oluyor.

Ve çok değil geçtiğimiz 63. TOBB Olağan Genel Kurulu'nda "Türkiye'nin her bir şehrinin ve her sektörünün temsil edildiği bu platform, Türkiye'nin aynasıdır. Yani Odalar ve Borsalar Birliği Türkiye'dir" diyor. Türkiye'nin çatı kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği 2 Mayıs 2009'da 64. Genel Kurulunu yapacak. Yine Türkiye'nin "aynası" olarak karşı karşıya kaldığımız, içinden çıkılmazmış gibi görünen, aslında çözümü TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun ifadesi ile "Huzur, Ticaret Eşittir Zenginlik" üçlemesinden sapılmaması gerektiğinin bir kez daha altı çizilecek. "Biz kavga adamı değiliz" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 2008'de yani TOBB 63. Olağan Genel Kurulu'nda "Benim Türkiye için büyük hayallerim var diyerek" şunları sıralamıştı:

"Dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girmek. Dünyanın yüz büyük şirketi içinde küresel milli şirketleriyle yer alan, en az üç sektörde dünya lideri olan, 500 milyar dolarlık ihracat yapan Türkiye. İcat çıkaran, bilim üreten ve ihracatının dörtte biri ileri teknoloji ürünlerinden oluşan bir Türkiye. Ekonomisiyle, birinci sınıf demokrasisiyle, tarihsel birikimiyle, kültürel zenginliğiyle, bütün dünyanın örnek aldığı bir Türkiye. Büyük Atatürk'ün işaret ettiği yönde, diğer milletlere de önderlik eden bir Türkiye. Dünyadaki yeri tarihteki yerine yaraşan bir Türkiye."

Ve sonrada salondaki oda ve borsa delegelerine dönerek "Değişimden korkmadan, yarıştan korkmadan, hedeften sapmadan, yorulmadan, yılmadan, hayallerimize ulaşmak için bu güzel Türkiye için hep birlikte çalışmaya bugün burada hep birlikte söz verelim" diyerek seslenmiş ve salondan güçlü bir "Söz" yanıtı alarak yola devam etmişti...

Yıl 2001'den TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yaptığı vizyon ve hedef konuşmasının ardından 2009'a, 64. Genel Kurula kadar uzanan sürece bakıldığında TOBB'un küresel ekonominin önemli bir aktörü olmayı başardığını görüyoruz. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu sekiz yıl önce TOBB'un önüne koyduğu hedefleri başardığı gibi, hedef skalasındaki puanını da sürekli yükseltti. TOBB, bu misyonunu uluslararası platformlara da taşımakta büyük bir başarı gösterdi. Bugün TOBB, dünyanın sayılı sivil toplum kuruluşları arasında göze çarpan hızlı performansı ve çalışmalarıyla Türkiye'nin ticari üretimindeki kaliteyi küresel dünyaya tanıtmada inovasyonel bir atılım sergilemekte. Türkiye özel sektörünün küresel markalar arasında olması için her türlü engeli aşmaya yönelik girişimci bir yapı sürdürürken, kalite ve teknolojiyi inovatik bir perspektifle bütünleştirme azmiyle ayrıcalıklı bir yapıda olmayı da tercih etmekte.

TOBB'UN RAKAMLARLA SEKİZ YILLIK GEÇMİŞİ

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB tarihinde "ilklerin adamı" olarak nitelendirilecek birçok çalışmaya imza atarken bile naif bir şekilde "TOBB'un, Oda ve Borsaları ile birlikte bugün ulaştığı saygınlık ve etkinlikte en büyük pay, temsil ettiği bu büyük camiayla sağladığı yakınlık ve ekip çalışmasıdır. Bunun başlangıcı ise 2001 krizine dayanıyor. 2001 krizi reel sektörden kaynaklanmadı ama en büyük hasarı bizler gördük. Bunun üzerine vizyonumuzu genişletmemiz gerektiğini, ülkemizin sosyal ve ekonomik meseleleri ile daha yakından ilgilenmemizin zorunlu olduğunu gördük. Bu süreçte oda ve borsa başkanlarımız, bölgelerinin nabzını en iyi şekilde tutan, fikirleri takip edilen kanaat önderleri haline geldi. Tabanın bu kadar güçlü ve etkin olması da TOBB'u bugünkü konumuna getirdi. TOBB artık sadece yakınan, sadece eleştiren ve sadece talep eden bir rol yerine, sorunlara seyirci kalmayan, çözüm üreten, proje geliştiren ve katılımcı bir anlayış uygulamaya koydu" diyor.

TOBB'un sekiz yıllık geçmişindeki değişim ve dönüşümü TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, kısaca özetlese de kendisinin bu süreçteki kronolojisine yetişmek neredeyse imkânsız. İşte bunu ortaya çıkaran sayısal veriler.

İki bin 846 günün; 745 günü yurtiçi seyahat, 328 günü yurtdışı seyahat olmak üzere toplam bin 703 günü, her üç günün bir günü Ankara dışında geçmiş. Toplamda bir milyon 551 bin 702 km. mesafe kat edilirken bin 576 defa uçak yolculuğu yapmış. Bunun 360'ı yurt dışı (her sekiz günde bir uçak yolcu-

luğu), bin 126 defa yurt içi bu da her iki günde bir uçak seyahati demek oluyor ki, bu bile insan organizmasında sağlık açısından müthiş değişimler yaratmaya yeter...

16 Haziran 2001 ve 31 Mart 2009 yani iki bin 864 gün TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun neler yaptığına birlikte bakalım:

- 113 defa Yönetim Kurulu toplantısı,
- Bin 472 defa hükümet, kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle bir araya geliş,
- Bin 383 defa yabancı ülke heyetleri ile temasa geçiş,
- Üç bin 265 defa TOBB merkezinde görüşme,
- Üç bin 672 defa TOBB yönetimi olarak genel kurul, panel, toplantı vb. etkinliklere katılma,
- 786 defa basın mensupları ve kuruluşlarıyla bir araya gelindi,
- 463 defa TOBB Sektör Meclisi Toplantısı yapıldı,
- Beş bin 543 defa makamda randevu verilenlerle bir arada olundu,
- 123 bin 394 defa telefon görüşmesi yapıldı.

TOBB'UN KURULUŞU, GÖREVLERİ, İŞLEYİŞİ, YAPISI

TOBB' un başlıca amacı, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışma ile ticaret ve sanayinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa üyelerinin mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbiri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak olarak tanımlanmakta. Odalar, Borsalar ve Birlik lonca ve gediklerdeki gibi, seçilmiş kişilerden oluşan organlar eliyle yönetilirler. Giderlerini genelde üyelerin verdikleri aidatlar ve üyelerine yaptıkları hizmetlerden aldıkları ücretlerle karşılayan oda ve borsaları yönetim ve bütçelerinde özerk kuruluşlardır.

Ticaret ve sanayi odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsalarının Genel Kurul delegeleri dört yılda bir kendi aralarında otuzar üye seçerek TOBB'nin en üst düzey istişari organları olan Konseyleri oluştururlar. Konsey üyeleri arasından seçilen 15 kişi, Birlik Yönetim Kurulunu meydana getirir. Yönetim Kurulu kendi arasında Yönetim Kurulu Başkanı, 4 Başkan Vekilini ve Muhasip Üyeyi seçer. Genel Sekreter yönetim Kurulunun tabii üyesidir. TOBB'nin hukuki temsilcisi Yönetim Kurulu Başkanıdır.

TOBB mevzuata ve ülkenin genel çıkarlarına uygun bir şekilde hür teşebbüsün yurt içinde ve yurt dışındaki haklarını korumak, onlar adına ilgili mercilere görüş iletmek amacıyla çok çeşitli görevler üstlenmiştir.

Dışa açık ekonomi politikalarının uygulanmasında, bu politikaların her geçen gün yerleşerek kamuoyunca belirlenmesinde TOBB ile Odalar ve Borsaların önemli payının olduğu ekonomi ile ilgili bütün çevrelerde kabul edilmektedir. Ülkemiz ekonomisinde köklü değişiklikler doğuran ve adeta çehresini değiştiren uygulamalar Birliğin görevlerinde önemli gelişmeler meydana getirmiş ve getirmektedir. Birliğin görev ve fonksiyonları günden güne artmaktadır.

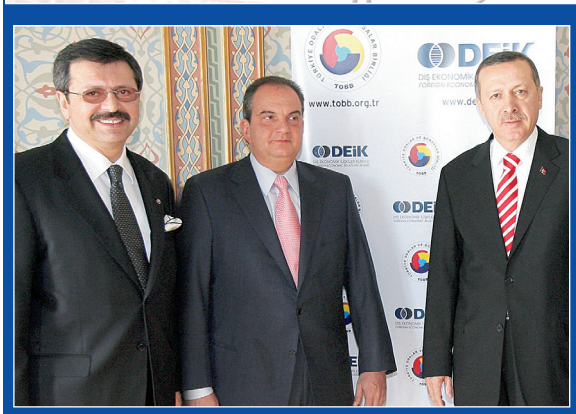
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesinde bugün, 173 Ticaret ve Sanayi Odası, 63 Ticaret Odası, 106 Ticaret Borsası, 11 Sanayi Odası ile Deniz Ticaret Odası faaliyet göstermektedir.

Kanunda belirtilen, Bakanlar Kurulu kararı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı izni ile TOBB'a görevlerin yanında TOBB, oda ve borsaların da desteklediği iştiraklerinde gösterdiği faaliyetler ve bu iştiraklere verdiği destekle, Türkiye'de verimliliğin arttırılması, standart fikirlerin yerleşmesi ve yaygınlaşması, iktisadi ve sosyal varlıkların korunup geliştirilerek tanıtılması gibi görevleri üstlenmiştir.

TOBB GEÇMİŞİ İLE TÜRKİYE'NİN GELECEĞİNE IŞIK TUTUYOR

Bugün TOBB küresel bir aktör haline gelmiş, üyesi olduğu tüm uluslararası kurumların yönetiminde yer almakta. Avrupa'nın en büyük işveren kuruluşu Eurochambers'da, Dünya Odalar Federasyonu'nda, Milletlerarası Ticaret Odası'nda, İslam Ticaret ve Sanayi Odası'nda, Akdeniz ve Balkan Odalar Birliklerinde, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği'nde, Global Standartlar Kurumu'nda yönetimlerde yer alan TOBB, Türk şirketlerini ilgilendiren kararların alınmasında haberdar olup, müdahale edebilmekte, ülke çıkarları doğrultusunda görüş düşünce ve önerilerini gündeme getirmektedir. Böylece TOBB uluslararası karayolu taşımacılığının temelini oluşturan TIR-karne sistemindeki Türkiye'nin payını artırdı. İpek Yolu'nun Yeniden Canlandırılması Projesi'nde Türkiye'nin yer almasını sağladı. Eurochambers'a Azerbaycan'ın üye olmasını mümkün kıldı ve halen AB üyesi olmayan 19 ülkesinin (Türkiye, Rusya, Hırvatistan, Ukrayna, Azerbaycan, İsviçre, Bosna, Hersek gibi) iş camialarını TOBB temsil etmekte. Ayrıca TOBB Balkanlardaki, Kafkasya'daki ve Ortadoğu'daki ülkelerde kurulmak üzere OECD ile birlikte Oda Geliştirme Projesini başlattı ve sürdürüyor. Avrasya Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği ile birlikte Avrasya Tahkim Merkezi'ni kurarak, özellikle Türk Devletleri arasında ticaret ve yatırımın hızlı ve güvenilir temellere dayalı olarak gelişmesini sağlamayı hedefliyor.

Ankara Forumu adıyla Türk-İsrail-Filistin iş çevrelerini tarihte ilk defa bir araya getiren diyalog platformu vasıtasıyla, Gazze'de atıl sanayi bölgesini yeniden canlandırarak Filistinliler için iş ve gelir, müteşebbislerimiz için de özellikle ABD piyasasına gümrük ihracatı yapabilecekleri bir yatırım ve üretim merkezi hedefleniyor.

Ankara Forumu'nun dünyada kabul görmesinin ardından Afganistan ve Pakistan iş çevrelerinden gelen talep üzerine TOBB, bu iki ülkeyi kapsayan İstanbul Forumu adını verdiği yeni bir süreci başlattı. Buradaki amaç ise, Türkiye'nin başarılı olduğu Organize Sanayi Bölgeleri modelini bu ülkelerde uygulamak ve hem bu ülkelerin gelişmesine

yardımcı olmak, hem de Türk sanayicisi için yeni yatırım fırsatları yaratmak.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "küçük olsun benim olsun" yerine "büyük olsun dünya malı olsun, marka olsun" diyebilen bir ileri görüşlülükle hareket eden, üyelerinin haklarını savunmada gösterdiği cesaret ve atılımla cesur bir kişilik sergileyen, "kazandıran sonuç değildir, süreçtir" diyerek kararlı ve azimli bir tutum sergileyen, dünyanın en büyük organizasyonlarında tanınmış devlet erkânını bir araya getirip sağduyu oluşturmada uzlaştırıcı, mütevazi çocuklara karşı ilgili naif bir kişilik... Hem aramızdan biri, hem sanayici ve işadamlarının tepe kuruluşu TOBB ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurumu (DEİK) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, aslen Kayserili olan askeri doktor bir babanın oğlu. Babasının görevi gereği çocukluğunu bir bölümü Amerika'da geçen Hisarcıklıoğlu, Türkiye'ye döndüğünde TED sınavını kazanıp yatılı okula gider. Ailesi her yaz tatilde Kayseri'ye gönderir ama o, tatillerde çalışmayı tercih eder. Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi (AİTİA) Ekonomi ve Mali İşletmecilik Bölümü'nü bitirdikten sonra, aile şirketi olan Nuh Makine'de muhasebe bölümünde çalışmaya başlar. Kendi anlatımıyla; "Aslında daha büyük bir iş bekliyordum ama aile büyüğümüz 'muhasebeyi bilmeyen işine hâkim olmaz' diyerek bugün bile 'kulağıma küpe olmuş' bir tavsiyede bulundu." İş hayatına atılımını anlatırken daha sonra atölye bölümünde yanında çalıştığı Saadettin Usta'nın yanında işin üretim yanını da öğrenen Hisarcıklıoğlu, daha sonra da şirketin ticari müdürü olur. Daha sonra bir arkadaşıyla birlikte ileriyi görerek inşaat malzemeleri alanında kendi şirketini kurar. Kısa sürede Ankara'nın en büyük şirketleri arasına girmeyi başaran TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası üyesi, sonrası meclis üyesi, delege ve başkan vekili olarak görev yaptı. 16 Haziran 2001'de TOBB Başkanı olan Hisarcıklıoğlu, bugün Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (Eurochambers) Yönetim Kurulu Üyesi, Balkan Odalar Birliği'nin dönem başkanı, Dünya Türk İş Konseyi Yönetim Kurulu Başkanlığı yapıyor.

TOBB TARİHİNDE İLKLERDEN SEÇMELER

● Elli yıllık TOBB kanunu değişti. 5174 Sayılı TOBB ile Odalar ve Borsalar Kanunu TBMM'de kabul edildikten sonra, 1 Haziran 2004'te Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

● TOBB Yönetimi olarak gelişen, değişen yeni çağa uyum sağlamak amacıyla, birliğin misyon, vizyon ve hedeflerinin yeniden tanımlandığı, TOBB'un etkinliğini artırmak ve kurumlar ekolojisini nasıl konumlandırılacağını tasarlamak üzere 20-22 Eylül 2002 tarihleri arasında TOBB'un Gelecek Mimarisi adı altında bir arama konferansı gerçekleştirildi.

● Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) kuruldu.

● Türkiye Ekonomik Araştırmalar Vakfı (TEPAV) kuruldu.

● Türkiye'de faaliyet gösteren yabancı sermayeli kuruluşların sorunlarını birinci elden incelemek üzere ve bu yolla yabancı yatırımcıların sayısını artırmaya imkân sağlamak için Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYYK) oluşturuldu.

● Üniversite sanayi işbirliğinin sağlanması, iş dünyasını tanıyan, sorunları tespit edip nitelikli eleman yetiştirilmek üzere TOBB-ETÜ 2004 yılında kuruldu ve bugün başarılarıyla TOBB'un gururu olarak görülüyor.

● TOBB ETÜ bünyesinde başlatılan Türkoloji Programı ile Türkçe konuşa 22 çevre ülkeye hem Türkiye'yi tanıtmak, hem de Türkiye ile daha sağlam ilişkilerin kurulması hedefleniyor.

● TOBB Türkiye Sektörler Meclisi kuruldu.

● Milli Eğitim Bakanlığı ile TOBB arasında Meslek Okullarının Modernizasyonu Protokolü 9 Aralık 2004'te imzalandı.

● TOBB 2007 Beşinci Dünya Odaları Kongresi'ni İstanbul'da rekor bir katılımla gerçekleştirdi.

● Kadın Girişimciler Kurulu oluşturularak, oda ve borsa meclis üyeliklerine 150 kadın seçildi.

● Genç Girişimciler Kurulu oluşturuldu ve Türkiye'nin genç girişimcilerine destek amaclı çalışmalarını sürdürüyor.

● AB-Türkiye İş Geliştirme Merkezleri (ABİGEM) KOBİ'lere hizmet vermek üzere oluşturuldu.

● Oda ve Borsalara Planlı Yardım; TOBB tarihinde ilk defa Türkiye genelinde tüm oda ve borsa hizmet binalarında oda ve borsa yetkililerince planlanan tadilat, dekorasyon işleri ya da yeni bina yapma projeleri ihtiyaç duyulacak bedelin bir kısmı TOBB tarafından ödendi.

● Gümrük kapılarının Yap-İşlet-Devret yaklaşımı ile modernizasyonu İpsala Gümrük Kapısı'nın yapımıyla başladı Sarp, Karkamış, Cilvegözü, Habur, Halkalı, Kapıkule Gümrük kapıları ile devam ettirildi.

● TÜBİTAK ile işbirliği protokolü imzalandı.

● TOBB'un organize ettiği KOSGEB, TÜBİTAK, Türk Patent Enstitüsü ve Halkbank işbirliğinde "KOBİF-KOBİ Bilgi ve Eğitim Fuarları" Türkiye'nin 20 ilinde gerçekleştirildi.

● KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. kuruldu.

● TOBB'un ana kurucu ortağı olarak yer aldığı İzmir'de Vadeli İşlemler Piyasası (VOB) hizmete girdi.

● KOBİ'lerin işletme finansmanında kullanmaları için Halkbank aracılığı ile destek kredisi verilmesi sağlandı.

● Birinci Trabzon İpek Yolu İş Adamları Zirvesi 19 ülkeden beş bakan, iki bakan yardımcısı ve 14 ülkenin ticaret odalarının katılımıyla 2008'de yapıldı.

● Türk Oda Hizmetlerinin kalitesinin iyileştirilmesi amacıyla, TOBB Avrupa Ticaret ve Sanayi odaları Birliği (Eurochambers) ve İngiltere Odalar Birliği tarafından Oda Akreditasyon Modeli geliştirildi.

● Bilişim alanında yenilikleri takip eden TOBB TOBBNET Projesi ile oda ve borsaların tümü elektronik ortama taşındı. Ayrıca Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'ne tüm internet kullanıcılarının erişimine yönelik sistem devreye sokuldu.

● Türkiye'de kapasite raporu yaptırmış yaklaşık 70.000 üretici firmanın bulunduğu Sanayi Veritabanı'ndan Firma adı, adresi, telefon, faks, rapor tarihindeki personel sayısı, üretilen ürün bilgisi ve il ya da Türkiye genelinde ürün bazında toplam kapasite miktarı bilgilerine ulaşılabilecek Sanayi Veri Tapanı oluşturuldu.

● Türk İş dünyasını AB mevzuatı, AB'deki gelişmeler, Türkiye-AB ilişkileri, AB program ve mali olanakları gibi konularda bilgilendirmek, üzere TOBB bünyesinde Avrupa Topluluğu Dairesi oluşturuldu.

● Tütün ve alkol ürünlerinin satışına ilişkin TOBB ve TESK ile imzalanan protokol sonucunda satış belgesi düzenlenmesi işlemleri her bir ilde en az iki oda tarafından yerine getirilmek üzere, 2009 yılından itibaren toplam 168 oda tarafından yürütülecek.

● TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na TOBB tarihinde bir ilk olan Fahri Doktora Unvanı Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesi tarafından verildi.

● TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Dünya Türk İş Konseyi Yönetim Kurulu Başkanlığına getirildi.